

Militära frågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motioner från allmänna motionstiden 2014 och 2015. De sammanlagt 51 motionsyrkandena rör bl.a. olika typer av militär verksamhet, exempelvis grundorganisatoriska frågor, skjutfält och övningsverksamhet, materiel- och anskaffningsfrågor samt frågor om Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur.

I betänkandet föreslår utskottet med anledning av motioner två tillkännagivanden: ett tillkännagivande om att miljöprövningen av övnings- och skjutfält behöver ses över i syfte att förkorta handläggningstiderna så att Försvarsmaktens möjligheter till övning inte allvarligt försvåras samt ett tillkännagivande om att Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem ska vara en prioriterad materiel fråga under kommande mandatperioder. Utskottet avstyrker övriga motionsyrkanden.

I betänkandet finns 10 reservationer (SD och V).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Grundorganisatoriska frågor m.m.	7
Övnings- och skjutfält	9
Övnings- och utbildningsverksamhet	11
Internationella insatser och operationer	12
Materiel- och anskaffningsfrågor	13
Försvarsindustrifrågor	16
Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur	18
Översyn av systemet Prio	21
Försvarsmaktens uniformer	22
Reservationer	23
1. Grundorganisatoriska frågor m.m., punkt 1 (SD)	23
2. Övnings- och skjutfält, punkt 2 (SD)	24
3. Övnings- och utbildningsverksamhet, punkt 4 (SD)	24
4. Internationella insatser och operationer, punkt 5 (SD)	25
5. Materiel- och anskaffningsfrågor, punkt 6 (SD)	25
6. Försvarsindustrifrågor, punkt 8 (SD)	26
7. Försvarsindustrifrågor, punkt 8 (V)	27
8. Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur, punkt 9 (SD)	27
9. Översyn av systemet Prio, punkt 10 (SD)	28
10. Försvarsmaktens uniformer, punkt 11 (SD)	28
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15	30
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Grundorganisatoriska frågor m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:2096 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (SD),

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 52–54, 64 och 66 samt

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 28–31, 59–61, 71, 72 och 75.

Reservation 1 (SD)

2. Övnings- och skjutfält

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:1170 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),

2014/15:1815 av Carl-Oskar Bohlin (M) och

2015/16:944 av Jesper Skalberg Karlsson (M).

Reservation 2 (SD)

3. Miljöprövning av övnings- och skjutfält

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om beslutsprocessen för miljöprövning av övnings- och skjutfält och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2824 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 10.

4. Övnings- och utbildningsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 28, 57 och 71

samt

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 62 och 65.

Reservation 3 (SD)

5. Internationella insatser och operationer

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 21 och

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 24.

Reservation 4 (SD)

6. Materiel- och anskaffningsfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 10, 60, 61, 65 och 74,

2015/16:2824 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 6,

2015/16:3065 av Mikael Jansson och Robert Stenkvist (båda SD) och
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 67, 68, 73 och
74.

Reservation 5 (SD)

7. Långräckviddiga bekämpningssystem

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem under kommande mandatperioder och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2172 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 13.

8. Försvarsindustrifrågor

Riksdagen avslår motionerna
2014/15:1973 av Annika Lillemets m.fl. (MP) och
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 33 och 34.

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (V)

9. Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur

Riksdagen avslår motionerna
2014/15:348 av Mikael Cederbratt m.fl. (M) yrkande 3,
2014/15:1369 av Niclas Malmberg (MP),
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 38 och 67 samt
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 45 och 76.

Reservation 8 (SD)

10. Översyn av systemet Prio

Riksdagen avslår motionerna
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 44 och
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 56.

Reservation 9 (SD)

11. Försvarsmaktens uniformer

Riksdagen avslår motion
2014/15:1240 av Jeff Ahl m.fl. (SD).

Reservation 10 (SD)

Stockholm den 12 november 2015

På försvarsutskottets vägnar

Allan Widman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Allan Widman (FP), Åsa Lindestam (S), Hans Wallmark (M), Peter Jeppsson (S), Lena Asplund (M), Mikael Jansson (SD), Kent Härstedt (S), Daniel Bäckström (C), Lotta Olsson (M), Paula Holmqvist (S), Roger Richtoff (SD), Stig Henriksson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mattias Ottosson (S), Dag Klackenbergl (M), Pernilla Stålhammar (MP) och Eva-Lena Jansson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas 51 yrkanden från de allmänna motionstiderna 2014 och 2015. Motionerna behandlar bl.a. grundorganisoriska frågor, övningsverksamhet, materiel- och anskaffningsfrågor och frågor om Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur.

Utskottets överväganden

Grundorganisatoriska frågor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår 16 motionsyrkanden om Försvarsmaktens grundorganisation.

Jämför reservation 1 (SD).

Motionerna

I motion 2014/15:2096 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD) framför motionärerna att militära skyddsområden bör återinföras. Motionärerna pekar på att främmande makt i dag kan inhämta information om vatten- och bottenförhållanden i zoner som tidigare har varit militära skyddsområden. Detta understryker behovet av att skyndsamt återinföra militära skyddsområden.

I motionerna 2014/15:2961 och 2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) framförs att sju mekaniserade brigader successivt bör sättas upp i Eksjö, Skövde, Gävle, Revinge, Boden, Strängnäs och Visby (yrkande 52 respektive 59). Vidare bör en stadsskyttebrigad sättas upp i Kungsängen (yrkande 53 respektive 60), en marinbas öst sättas upp under 2017 samt en marinbas väst och ett marindetachment Härmösand och Fårösund etableras under 2018 (motion 2014/15:2961 yrkande 64). I motion 2015/16:3218 framhåller motionärerna att marinbaserna och detachementen i stället bör inrättas under 2020 (yrkande 72).

Motionärerna framhåller dessutom att infrastrukturen inte får förstöras ytterligare så att ett upprättande av mekaniserade brigader med basering i Östersund, Örebro, Uddevalla, Sollefteå, Falun och Kristianstad samt en skyttebrigad i Borås/Göteborg försvåras (motion 2014/15:2961 yrkande 54). I motion 2015/16: 3218 är yrkandet detsamma med den skillnaden att Linköping, Umeå och Borås har inkluderats när det gäller upprättandet av mekaniserade brigader (yrkande 61).

Upplands flygflottilj, F16, bör enligt motionärerna inrättas under 2018 med två nya Gripdivisioner för att stärka luftförsvaret av huvudstaden (motion 2014/15:2961 yrkande 66). I motion 2015/16:3218 yrkar motionärerna att F16 i stället bör sättas upp under 2020 (yrkande 75).

I motion 2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkas att Sverige bör delas in i åtta militärområden på mark (yrkande 28) samt fyra militärområden (marinkommandon) till havs (yrkande 29). Varje militärområde bör enligt motionärerna delas upp i ett antal försvarsområden (yrkande 30), och varje försvarsområde bör i sin tur delas in i ett antal närskyddsområden (yrkande

31). Motionärerna framhåller även att fem reducerade amfibiebrigader successivt bör sättas upp med basering i Vaxholm, Karlskrona, Gotland, Älvsborg och Visby (yrkande 71).

Bakgrund

Utskottet underströk i betänkande 2013/14:FöU9 att det är riksdagen som beslutar om huvuddelen av Försvarsmaktens grundorganisation, vilket gjordes i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet i december 2004 (2004/05:43, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143). Riksdagen beslutade då om grundorganisationens omfattning och förbandens lokalisering.

Med detta som grund reglerar regeringen Försvarsmaktsorganisationen i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten. Av instruktionen framgår att myndigheten själv beslutar om sin organisation i de delar som inte regleras i instruktionen.

Det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2015 (prop. 2014/15:109 bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251) innebar inga förändringar i grundorganisationen. Det innebar vidare att riksdagen godkände regeringens förslag om inriktning för krigsförband i Försvarsmaktsorganisation 2016. I propositionen framhölls att inga förband kommer att läggas ned.

I betänkande 2014/15:Fö11 om försvarspolitisk inriktning 2016–2020 konstaterade utskottet att det värdesätter den samsyn som råder mellan regeringen och Försvarsmakten när det gäller organisationens utformande. Utskottet konstaterade vidare att det delar regeringens bedömning att krigsförbanden i första hand bör utformas för att kunna möta ett väpnat angrepp. Utskottet ansåg vid beredningen av frågorna att det inte fanns skäl att ompröva enskilda delar av den helhet som grundorganisationen utgör och som riksdagen har fattat beslut om.

Utskottets ställningstagande

Såsom framfördes i Försvarsutskottets betänkande 2013/14:FöU9 beslutar riksdagen om huvuddelen av Försvarsmaktens grundorganisation. Inom ramen för riksdagens och regeringens beslut om grundorganisationen är det Försvarsmaktens ansvar att närmare bestämma utformningen i syfte att kunna leva upp till de mål som har beslutats av statsmakterna.

I enlighet med utskottets ställningstagande i betänkande 2013/14:FöU9 anser utskottet att det inte finns skäl att ompröva enskilda delar av den grundorganisation som riksdagen har fattat beslut om. Utskottet vill dessutom påminna om att den samsyn som råder mellan regeringen och Försvarsmakten när det gäller organisationens utformande är av stor vikt, såsom framhållits i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2015. Därmed avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Övnings- och skjutfält

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att beslutsprocesserna för miljöprovningen av övnings- och skjutfält behöver ses över i syfte att förkorta handläggningstiderna så att Försvarsmaktens möjligheter till övning inte allvarligt försvåras, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår tre motioner om skjutfält.

Jämför reservation 2 (SD).

Motionerna

I motion 2014/15:1815 av Carl-Oskar Bohlin (M) framhåller motionären den stora resurs som Älvdalens skjut- och övningsfält utgör och därmed vikten av att utveckla verksamheten. Motionären pekar på att utvecklingen av skjutfältet i dag är negativ och att ett reaktiverande av skjut- och övningsfältet krävs för att ett vidmakthållande ska gälla i praktiken.

I motion 2014/15:1170 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S) pekar motionärerna på att Älvdalens skjut- och övningsfält är Sveriges största militära övningsområde och det enda som är miljöprovat och godkänt för samtliga arméns truppslag. Drastiska personalneddragningar har gjorts, men de förstärkningar med ett flertal personer som nu har beslutats är en signal om skjut- och övningsfältets värde. Motionärerna begär att ett mer långsiktigt och strategiskt tänkande behövs för att på sikt och över tid kunna vidmakthålla fältet. Vidare betonar motionärerna att ökad tyngd borde ges åt övningsverksamheten på skjut- och övningsfältet i ett nordiskt och internationellt perspektiv.

I motion 2015/16:944 av Jesper Skalberg Karlsson (M) begärs att nödvändiga investeringar görs i bland annat infrastruktur och logement på Tofta skjutfält.

I motion 2015/16:2824 framhåller motionärerna Mikael Oscarsson m.fl. (KD) att utdragna beslutsprocesser kopplade till miljöprovningen av övningsfälten allvarligt försvårar Försvarsmaktens möjligheter till övning (yrkande 10). Försvarsmakten är i dag, enligt motionärerna, förhindrade att använda närmare en tredjedel av övningsfälten. Motionärerna lyfter fram Tofta skjutfält som ett exempel på ett ärende som för närvarande, tillsammans med 17 andra överklaganden, bereds i Regeringskansliet.

Bakgrund

I betänkande 2012/13:FöU13 underströk utskottet att det delade regeringens slutsats att Försvarsmakten måste ha tillgång till övnings- och skjutfält med skilda naturtyper och terrängförhållanden i olika delar av landet så att förbanden kan utbildas och övas i olika klimatförhållanden.

Vid behandlingen av regeringens försvarspolitiska inriktningsproposition 2015 (prop. 2014/15:109, bet. 2014/15:F6U11, rskr. 2014/15:251) instämde utskottet i regeringens bedömning att det militära försvaret snabbt behöver stärkas och att det därför är viktigt att vidta åtgärder för att förbättra krigsförbandens förutsättningar att verka.

Regeringen fastslår i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 6) att krigsförbandens krigsduglighet bör öka med stöd av föreslagna ekonomiska tillskott och i takt med att de enskilda krigsförbanden övas och fylls upp med personal och materiel.

Utskottet har tidigare behandlat motioner med frågor om tillståndsgivning för övnings- och skjutfält. I betänkande 2012/13:F6U13 om Försvarsmaktens miljöarbete konstaterade utskottet att det finns en tydlig lagstiftning, med utgångspunkt i miljöbalken (1998:808), som reglerar verksamheten och tillståndsgivningen för övnings- och skjutfälten. Mot denna bakgrund avslogs motionerna (bet. 2013/14:F6U9 och 2012/13:F6U13).

När Försvarsmakten lämnat in en ansökan görs en miljöprövning då samtliga berörda ges möjlighet att lämna synpunkter på ett enskilt övnings- eller skjutfält. Länsstyrelsen är första prövningsinstans. Ett beslut kan överklagas till mark- och miljödomstolen, som med ett eget yttrande ska överlämna ärendet till regeringen för prövning. De överklaganden som motionärerna hänvisar till bereds i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

I ljuset av den beslutade försvarspolitiska inriktningen för 2016–2020 vill utskottet framhålla vikten av att Försvarsmakten snabbt får tillgång till övnings- och skjutfält. Utdragna handläggningstider för miljöprövning försvårar allvarligt Försvarsmaktens möjligheter till övning. Miljöbalkens krav innebär att en samlad prövning ska göras av alla olika miljö- och hälsoeffekter som en verksamhet riskerar att medföra. I miljöprövningen får alla berörda möjlighet att lämna sina synpunkter. Prövningsmyndigheten gör sedan en sammanvägning av omständigheterna i ärendet och fattar sitt beslut. Ärendena ska självklart handläggas rättssäkert, men utskottet ser med oro på att beredningen av miljöprövningsärenden i många fall har pågått under mycket lång tid. Utskottet instämmer därför i vad som anförs i motion 2015/16:2824 (KD) yrkande 10 om att beslutsprocesserna för miljöprövningen av övnings- och skjutfält behöver ses över i syfte att förkorta handläggningstiderna så att Försvarsmaktens möjligheter till övning inte allvarligt försvåras. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen.

När det gäller frågan om Älvdalens skjut- och övningsfält samt Tofta skjutfält instämmer utskottet i vikten av en utökad kvalificerad övningsverksamhet liksom vikten av att säkerställa Försvarsmaktens tillgång till övnings- och skjutfält av olika typer. Utskottet betonar dessutom vikten och behovet av att fördjupa övningsarbeten med andra länder, där de nordiska

länderna har en särställning. Det bör dock enligt utskottet i första hand vara Försvarmakten som gör löpande bedömningar av vilka behov som finns och hur dessa kan tillgodoses. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2014/15:1815 (M), 2014/15:1170 (S) och 2015/16:944 (M).

Övnings- och utbildningsverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fem motionsyrkanden om övnings- och utbildningsverksamhet.

Jämför reservation 3 (SD).

Motionerna

I motion 2014/15:2961 framhåller motionärerna Mikael Jansson m.fl. (SD) att brigaderna ska genomgå krigsförbandsövningar vart sjätte år (yrkande 28) och att det från 2017 bör genomföras tre veckors krigsförbandsövningar varje år med en brigad, till vilka värnpliktiga och GSS/T kallas in (yrkande 71). I motion 2015/16:3218 yrkar motionärerna att brigaderna ska genomgå krigsförbandsövningar minst vart åttonde år (yrkande 62).

Vidare bör, enligt motionärerna, utbildningen av fallskärms- och Lapplandsjägare återupptas (motion 2014/15:2961 yrkande 57 och motion 2015/16:3218 yrkande 65). Motionärerna föreslår att Fallskärmsjägarskolan åter ska inrättas i Karlsborg, att Norrlandsjägarna i Arvidsjaur ska fortsätta utbilda soldater, att Lapplandsjägarna i Kiruna ska återuppta sin utbildning samt att kustjägare krigsplaceras i amfibiebataljonerna.

Bakgrund

Vid behandlingen av regeringens försvarspolitiska inriktningsproposition 2015 (prop. 2014/15:109, bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251) instämde utskottet i regeringens bedömning att den enskilt viktigaste delen under den kommande försvarsinriktningsperioden är att öka den operativa förmågan i krigsförbanden och att säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret. Enligt utskottet, liksom för regeringen, var det av avgörande betydelse att alla krigsförband är bemannade, utrustade och samövade för att lösa sina uppgifter. Bland annat framhölls vikten av övningar, mobiliseringsplaner, mobiliserings- och beredskapsövningar och förstärkningar av vissa förmågor. Vidare framhöll utskottet vikten av att Försvarmakten rekryterar, utvecklar och vidmakthåller den personal som krävs för att genomföra verksamheten.

I budgetpropositionen för 2016 föreslår regeringen att övningsverksamheten i ökad utsträckning bör inriktas mot kvalificerade stridskraftsgemensamma övningar inom ramen för Försvarmaktens uppgift att kunna

försvara Sverige mot ett väpnat angrepp. Vidare föreslås att övningsverksamheten med hela förband inklusive pliktpersonal bör öka.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det råder en bred enighet om att det enskilt viktigaste under den kommande försvarsinriktningsperioden är att öka den operativa förmågan i krigsförbanden och att säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret. I detta ingår åtgärder för att förbättra krigsförbandens förutsättningar att verka. Utskottet konstaterade i samband med behandlingen av den försvarspolitiska inriktningen våren 2015 (bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251) att det förutsätts att det finns bemannade, utrustade och samövade krigsförband, att det finns kunskaper om hur dessa kan användas på ett effektivt sätt samt att det finns planering och förutsättningar för att kunna fatta politiska beslut om att använda dessa stridskrafter. Detta är alltså utskottets utgångspunkt. Utskottet anser inte att det finns behov av ytterligare riktlinjer, och därmed avstyrker utskottet motionerna 2014/15:2961 (SD) yrkandena 28, 57 och 71 samt 2015/16:3218 (SD) yrkandena 62 och 65.

Internationella insatser och operationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om att utlandsstyrkan ska ha en mindre summa tillgänglig för att hjälpa lokalbefolkningen i de områden som Sverige verkar.

Jämför reservation 4 (SD).

Motionerna

I motion 2014/15:2961 och 2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) begär motionärerna att utlandsstyrkan ska ha en mindre summa tillgänglig för att hjälpa lokalbefolkningen i de områden där Sverige bevarar och skapar fred (yrkande 21 respektive 24). Syftet är att visa att de svenska soldaterna är vänligt sinnade och därigenom skydda soldaterna men även att gynna dialogen med det lokala civila samhället.

Bakgrund

Försvarsutskottet har tidigare behandlat frågor som rör vikten av att civila och militära insatser alltid bör hållas separerade när det gäller personal, materiel och ekonomiska resurser inom ramen för internationella insatser (bet. 2014/15:FöU1). Riksdagen hade dessförinnan beslutat att ändamålet för och namnet på anslaget 1:2 Fredsfrämjande förbandsinsatser skulle ändras så att säkerhetssektorreform- (SSR) och kapacitetsbyggnadsinsatser fr.o.m. 2014

kunde finansieras genom anslaget 1:2 (numera benämnt Försvarsmaktens insatser internationellt). Riksdagen har dessutom vid enskilda beslut om fredsfrämjande förbandsinsatser framhållit vikten av att beakta förutsättningarna för att de genomförs på ett sätt som inte bidrar till sammanblandning med biståndsinsatser (bet. 2011/12:UFöU2).

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 6) att anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt ska få användas för särutgifter för den verksamhet med förband utomlands som Försvarsmakten genomför efter beslut av riksdag och regering. Anslaget får också bl.a. användas för Försvarsmaktens bidrag till insatser internationellt som inte innebär sändande av väpnad styrka till andra länder. Under 2016 planeras exempelvis det försvarsrelaterade stödet till SSR och militär kapacitetsbyggnad att fortsätta på bl.a. västra Balkan, i Ukraina, Afrikas horn och Mali. I Kosovo har Försvarsmakten lämnat finansiellt bidrag till bland annat röjning av oexploderad ammunition, infrastrukturstöd och utbildningsinsatser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet understryker att enligt ändamålet för anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt får anslaget användas för den verksamhet med förband utomlands som Försvarsmakten genomför men även till exempelvis SSR- och militära kapacitetsbyggnadsinsatser. Det bedöms, enligt utskottet, ge nödvändiga förutsättningar att kunna omsätta svensk solidaritet i praktisk handling i konfliktområden. De insatser som Försvarsmakten genomför – inte minst inom ramen för SSR och kapacitetsbyggnad – bidrar enligt utskottet till ökade möjligheter till en mer hållbar utveckling och säkerhet i de länder och områden som berörs. Motionerna 2014/15:2961 (SD) yrkande 21 och 2015/16:3218 (SD) yrkande 24 bör mot denna bakgrund avslås.

Materiel- och anskaffningsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom vad utskottet anför om att Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem ska vara en prioriterad materiel fråga under kommande mandatperioder och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår 11 motionsyrkanden om materiel- och anskaffningsfrågor.

Jämför reservation 5 (SD).

Motionerna

I motionerna 2014/15:2961 och 2015/16:3218 yrkar motionärerna Mikael Jansson m.fl. (SD) på att luftförsvaret bör återintegrera ett taktiskt radiosystem (Taras) för att ett eget Länk 16-liknande nät ska kunna realiserars. Inom detta nät ska det vara möjligt att välja mellan nationellt krypto eller Natokrypto. Beroendet av USA skulle enligt motionären därmed minska (yrkande 10 respektive 74).

Motionärerna framhåller vidare att hemvärnets fordonspark bör förnyas så att terrängbil 11, 13 och 20 kan fasas ut (yrkande 60 respektive 67) samt att hemvärdet bör förses med granatkastare, pansarvärnsrobot och broläggning-förmåga (yrkande 61 respektive 68). Vidare yrkar motionärerna på att Torped 45 bör uppgraderas (yrkande 65 respektive 73) och att nio helikopter 10 ska överföras från Försvarmakten till Kustbevakningen (motion 2014/15:2961 yrkande 74).

I motion 2015/16:2172 av Hans Wallmark m.fl. (M) betonar motionärerna att Sverige – i ljuset av det försämrade säkerhetspolitiska läget i närområdet – behöver öka sin tröskelförmåga. Motionärerna begär därför att Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem ska vara en prioriterad materiel fråga under kommande mandatperiod (yrkande 13).

I motion 2015/16:2824 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) menar motionärerna att vi som en konsekvens av den förda försvarspolitiken de senaste 15–20 åren har dragit ned på nyckelfunktioner inom försvaret som måste återupprättas. Motionärerna begär därför bl.a. att Försvarmaktens broläggning-förmåga måste öka (yrkande 6).

I motion 2015/16:3065 yrkar motionärerna Mikael Jansson och Robert Stenkvist (båda SD) att Försvarmakten bör köpa tillbaka miniubåten Spiggen för att den antingen kan bli övningsobjekt eller för att kunna placera den på lämpligt museum.

Bakgrund

Utskottet framhöll i betänkande 2014/15:F6U11 att materieförsörjningen måste ses som instrumentell för att höja krigsförbandens operativa förmåga under den kommande försvarsinriktningsperioden. Utskottet delade vidare regeringens bedömning att det finns vissa åtgärder som kan vara av betydelse för Försvarmaktens samlade förmåga efter 2020 men som inte direkt bedöms höja den operativa förmågan under försvarsinriktningsperioden.

Vidare underströk utskottet att den operativa förmågan måste säkerställas, och de utmaningar som försvarets stora omsättnings-, nyanskaffnings- och uppgraderingsbehov innebär måste hanteras. En operativ balans behövde, enligt utskottet, säkerställas på längre sikt, och en samlad strategisk avvägning och prioritering för materieförsörjningen från 2021 måste utarbetas. Utskottet såg därför positivt på att regeringen aviserat en avsikt att tillsätta en utredning med uppgift att utarbeta förslag till hur materieförsörjningen kan prioriteras och effektiviseras för att säkra operativ förmåga efter 2020.

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 6) bekräftade regeringen att den avsåg att tillsätta en utredning under 2016 med uppdrag att se över det samlade långsiktiga materielbehovet. Utredningen bör enligt regeringen vara klar under 2018 och utgöra en grund för regeringens och Försvarsberedningens fortsatta arbete inför kommande inriktningsbeslut. Vidare framhåller regeringen att den uppdragit åt Försvarsmakten att upprätta ett förslag till investeringsplan för åren 2017–2028. Förslaget kommer att lämnas tillsammans med myndighetens budgetunderlag. Regeringen meddelar att den avser att återkomma om detta till riksdagen i budgetpropositionen för 2017.

När det gäller broläggningförmåga föreslår regeringen i proposition 2014/15:109 att krigsförbanden i arméstridskrafterna redan under försvarsinriktningsperioden tillförs bl.a. ytterligare brobandvagnar i syfte att nå en acceptabel krigsduglighet.

Miniubåten Spiggen avvecklades 2011. Försvarsmakten skänkte miniubåten till Kalix kommun, dit den fördes sommaren 2015. Som konstaterades i utskottets betänkande 2013/14:FöU9 är Statens försvarshistoriska museer (SFHM) statens ägarföreträdare när det gäller museiföremål inom det militärhistoriska området. Marinmuseum har inte begärt någon överföring av Spiggen för museiändamål. Frågan om att köpa tillbaka Spiggen för att använda den som ett övningsobjekt bereds inte inom Försvarsmakten.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet konstaterade i sitt betänkande 2014/15:FöU11 behöver en operativ balans säkerställas på längre sikt, och en samlad strategisk avvägning och prioritering för materielförsörjningen från 2021 måste utarbetas. Utskottet noterar att det av budgetpropositionen för 2016 framgår att regeringen avser att fullfölja investeringsplaneringsutredningens förslag på det sätt som redovisats i den försvarspolitiska inriktningspropositionen. Utskottet förutsätter dessutom att regeringen fortsätter arbetet med att utveckla en långsiktig strategisk styrning i planeringen för försvarsmateriel.

Med hänsyn till det som ovan har anförts om det pågående arbetet med att underlätta möjligheterna till långsiktig strategisk styrning i planeringen av försvarsmateriel och för att inte föregripa den utredning som regeringen avser att tillsätta bedömer utskottet att det i nuläget inte finns skäl att tillstyrka de motionsyrkanden som bl.a. avser luftförsvarets återintegrering av ett taktiskt radiosystem, förnyad fordonspark och tillförsel av materiel till hemvärnet, uppgradering av Torped 45 samt överföring av nio helikopter 10 från Försvarsmakten till Kustbevakningen. När det gäller frågan om en ökad broläggningförmåga hos Försvarsmakten konstaterar utskottet att försvarsuppgörelsen, som utgör en grund för inriktningen av försvaret, har möjliggjort nya förstärkningar som redovisades i proposition 2014/15:109. Bland dessa förstärkningar kan nämnas tillförseln av ytterligare brobandvagnar. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2014/15:2961 (SD) yrkandena 10, 60, 61 65

och 74, 2015/16:2824 (KD) yrkande 6 samt 2015/16:3218 (SD) yrkandena 67, 68, 73 och 74.

När det gäller möjligheten för Försvarsmakten att köpa tillbaka Spiggen är det i första hand myndigheten själv som bör bedöma om Spiggen behövs som övningsobjekt. Marinmuseum har som konstaterats inte begärt någon överföring av Spiggen för museiändamål. Därmed avstyrker utskottet motion 2015/16:3065 (SD).

Utskottet anser dock att det som anförs i motion 2015/16:2172 (M) om behovet av en ökning av Sveriges tröskelförmåga är av stor vikt i ljuset av det försämrade säkerhetspolitiska läget i närområdet. Tillgången till långräckviddiga bekämpningssystem är i det sammanhanget så betydelsefull att det bör vara en prioriterad fråga under kommande mandatperioder. Utskottet bedömer att frågan är så angelägen att riksdagen redan nu bör uttala sig. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom vad utskottet anför om att Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem ska vara en prioriterad materiefråga under kommande mandatperioder och tillkännager detta för regeringen.

Försvarsindustrifrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsyrkanden om försvarsindustrifrågor.
Jämför reservationerna 6 (SD) och 7 (V).

Motionerna

I motion 2014/15:1973 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkar motionärerna på en reglering av och insyn i försvarsindustrins motköpsaffärer. Eftersom försvarsindustrins motköpsaffärer har betydande samhällspåverkan är det enligt motionärerna lämpligt att regeringen tar initiativ till att utreda frågan om motköp och dess konsekvenser samt presenterar förslag som reglerar industrins användande av motköp.

I motion 2014/15:2961 yrkar motionärerna Mikael Jansson m.fl. (SD) på att forsknings- och utvecklingskapital ska riktas mot områden där den svenska försvarsindustrin redan är framgångsrik (yrkande 33). Enligt motionärerna bör Sverige i vissa fall återta kravet på offset (motköp) i syfte att gynna svenska små och medelstora företag.

Motionärerna framhåller dessutom att strävan ska vara att försvarsmateriel i framtiden utvecklas i Sverige, för sig självt eller i samarbete med andra när det gäller nationella säkerhetsintressen eller när vi har särskilda produktionskompetenser (yrkande 34).

Bakgrund

Enligt EU-kommissionens tolkning strider motköp (offset) mot EU:s regelverk. Detta framgår av ett s.k. tolkningsmeddelande (Guidance Note offset; Directive 2009/81/EC on the award of contracts in the fields of defence and security) som tagits fram. Några medlemsstater har emellertid framfört att de inte delar denna tolkning. Det är i slutändan EU-domstolen som avgör hur direktiven ska tolkas.

Med anledning av finansutskottets betänkande 2011/12:FiU8 Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet fick försvarsutskottet möjlighet att yttra sig. I yttrande 2010/11:FöU2y hänvisade utskottet till det utskottet framhållit i sitt betänkande 2008/09:FöU3 Strategi för en konkurrenskraftig europeisk försvarsindustri, dvs. att s.k. offsetöverenskommelser som gäller kompensationsåtaganden i samband med försvarsmaterielaffärer kan ha en konkurrenssnedvridande effekt och att de i längden bör avskaffas.

Finansutskottet i betänkandet 2011/12:FiU8, liksom utrikesutskottet i sitt betänkande 2013/14:UU11, uttryckte motsvarande uppfattning, dvs. att offsetöverenskommelser som gäller kompensationsåtaganden i samband med försvarsmaterielaffärer kan ha en konkurrenssnedvridande effekt och att de i längden därför bör avskaffas. Såväl försvarsutskottet (bet. 2008/09:FöU3) som utrikesutskottet har välkomnat att Europeiska försvarsbyrån har en uppförandekod i syfte att begränsa användningen av offset. Utrikesutskottet har dessutom betonat att det tar avstånd från varje form av korruption i internationella affärstransaktioner och att bestickning är förbjudet enligt svensk lag (bet. 2013/14:UU11).

I budgetpropositionen för 2016 (utg.omr. 6) betonar regeringen att aktörernas medverkan i exportsammanhang innebär att den svenska statens exportstödkิจกรรมer behöver prioriteras kontinuerligt, baserat på den bedömda nyttan för Försvarsmakten. Det anges även att det fortsatta arbetet med industri- och marknadsfrågor inom EU bör beakta försvarsmaterielmarknadens särart och behovet av att tillgodose medlemsstaternas säkerhetsintressen inom ramen för den gemensamma marknaden.

Försvarsutskottet konstaterade i betänkande 2014/15:Fö11 om försvarspolitisk inriktning 2016–2020 att det delade regeringens bedömning när det gäller principer för materielförsörjning. Vidare angavs att utskottet delade regeringens bedömning att stridsflygsförmågan och undervattensförmågan är tydliga exempel på förmågor av väsentliga säkerhetsintressen för Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet förutsätter att regeringen har som utgångspunkt att materielförsörjningen ytterst syftar till att höja krigsförbandens operativa förmåga. Utskottet har tidigare anfört att s.k. offsetöverenskommelser som gäller kompensationsåtaganden i samband med försvarsmaterielaffärer kan ha en konkurrenssnedvridande effekt och att de i längden bör avskaffas. Utskottet konstaterar vidare att EU:s regelverk reglerar vissa frågor om

kompensationsåtaganden och utgår därför från att regeringen gör nödvändiga avvägningar för att den svenska materielförsörjningsstrategin ska kunna materialiseras inom gällande regelverk.

Utskottet gör i dagsläget ingen annan bedömning än den som redovisades i samband med behandlingen av den försvarspolitiska inriktningspropositionen när det gäller principerna för materielförsörjning och avvägningar om denna.

Utskottet bedömer inte att det finns skäl att bifalla motion 2014/15:1973 (MP) eller motion 2014/15:2961 (SD) yrkandena 33 och 34.

Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår sex motionsyrkanden om Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur.

Jämför reservation 8 (SD).

Motionerna

I motion 2014/15:348 av Mikael Cederbratt m.fl. (M) yrkas att regeringen på ett grundligt sätt måste utreda vilka konsekvenser en nedläggning av Bromma flygplats skulle få för landets försvar och beredskap (yrkande 3). Försvarsmakten förfogar, enligt motionärerna, över ett begränsat antal militära flygplatser, och planeringen utgår från att civila flygplatser också ska kunna utnyttjas när så behövs. Motionärerna hänvisar vidare till att det i utredningen Försvarsmaktens behov av flygtrafiktjänst (SOU 2014:65) framgår att det finns stora brister i den nationella beredskapsplaneringen.

I motion 2014/15:1369 anser motionären Niclas Malmberg (MP) att Försvarsmakten ska avbryta samarbetet med privata aktörer om att etablera lågprisflyg på Ärna. Motionären påtalar bl.a. de ekonomiska riskerna förknippade med de investeringar som Försvarsmakten måste göra för att möjliggöra lågprisflygverksamhet på Ärna flygplats. Även faran med att låta en utomstående verksamhet ha tillgång till en militär flygplats betonas.

I motion 2014/15:2961 och 2015/16:3218 framhåller Mikael Jansson m.fl. (SD) att vindkraft inte ska tillåtas inom en radie på fyra mil runt de gamla Bas 90-flygplatserna då de kan komma att återaktiveras med tanke på det nya säkerhetspolitiska läget (yrkande 67 respektive 76). Vidare begärs att ledningscentraler och andra strategiskt viktiga mål ska lokaliseras i berggrum eller på annat sätt skyddas genom spridning och sekretess (yrkande 38 respektive 45).

Bakgrund

Utskottet gavs tillfälle att yttra sig med anledning av trafikutskottets betänkande 2013/14:TU17 Luftfartsfrågor. I sitt yttrande 2013/14:F6U4y

konstaterade försvarsutskottet att det finns ett militärt behov av ett flertal civila flygplatser, företrädesvis de statliga, för t.ex. basering av incidentberedskap, flygövningar, alternativ flygplats eller ett behov ur beredskapssynpunkt. Utskottet bedömde dessutom att det kunde finnas ett visst civilt intresse för vissa flygplatser ur ett krisberedskapsperspektiv. Ett krav var enligt utskottet att Försvarsmakten ska kunna verka i allt svenskt luftrum och vid flygplatser under alla beredskapsskeden. Beredskapsplaneringen görs av Försvarsmakten och Luftfartsverket.

Regeringen har utsett en särskild samordnare för att utreda framtiden för Bromma flygplats. Samordnarens uppdrag är att pröva förutsättningarna för att utveckla flygkapaciteten och öka möjligheterna till bostadsbebyggelse i Stockholmsregionen. Samordnaren ska i dialog med Stockholms kommun, andra berörda kommuner, Swedavia, berörda myndigheter och näringslivet och övriga berörda parter i detta syfte pröva möjligheterna att föra över kapacitet från Bromma flygplats till andra flygplatser i Stockholmsregionen. Om utredningen visar att detta, med beaktande av de krav som ställs i detta uppdrag, är möjligt ska samordnaren också presentera en finansieringslösning för en avveckling av Bromma flygplats och utbyggnad av alternativ flygkapacitet som både staten och Stockholms kommun kan acceptera samt ta fram en tidsplan för det fortsatta arbetet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 20 oktober 2016.

Riksdagen beslutade under våren 2015 om ett tillkännagivande till regeringen om att den tydligt ska ta ställning till och agera för att Bromma flygplats inte ska läggas ned (bet. 2014/15:TU7, rskr. 2014/15:144). I betänkandet 2014/15:TU7 framhöll trafikutskottet bl.a. att Bromma flygplats inte bara är en fråga för Stockholm utan en infrastrukturlösning som berör hela Sverige. Vidare pekade trafikutskottet på att Försvarsmakten har tydliggjort att det svenska luftförsvaret har behov av samtliga flygplatser som ingår i det nationella basutbudet.

Försvarsmakten ansökte hos Länsstyrelsen om tillstånd enligt miljöbalken att få bedriva kommersiellt linjeflyg vid Uppsala flygplats, Ärna. Det tillstånd som Försvarsmakten därefter erhöll har överklagats i olika instanser. Regeringen fattade hösten 2013 beslut om att tillåta verksamheten. Högsta förvaltningsdomstolen fattade i oktober 2014, efter rättsprövning, beslut om att regeringens beslut skulle stå fast. En del arbete återstår dock innan verksamheten kan börja bedrivas, bl.a. bygglov för en ny flygterminal.

Utskottet behandlade motioner med frågor om vindkraft och skydd av bas 90-systemet under både 2014 och 2013. I betänkande 2012/13:F6U13 konstaterade utskottet att Bas 90-systemet är avvecklat utifrån Försvarsmaktens bedömning. Vidare konstaterades att Försvarsmakten hanterar remisser om vindkraft utifrån interna riktlinjer och att tillståndsprövningen av vindkraftsutbyggnad bl.a. sker med utgångspunkt i den lagstiftning som riksdagen har beslutat om. Med utgångspunkt i luftfartsförordningens bestämmelser om höga objekt och flyghinder gör Försvarsmakten en s.k. hinderprövning. Prövningen görs med utgångspunkt i

övnings- och skjutverksamhet, militär luftfart och kommunikations- och sensorsystem som Försvarmakten och andra myndigheter inom försvarssektorn har. Enligt Försvarmaktens årsredovisning för 2014 tog Försvarmakten emot ca 300 vindkraftsremisser under 2014, vilket är ca 350 färre än 2013. Regeringen konstaterar i sin budgetproposition för 2016 att Försvarmakten i mer än 80 procent av fallen inte har haft något att invända.

Försvarmakten ansvarar enligt förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten för att upprätthålla och utveckla ett militärt försvar. I detta ingår bedömning av behovet och utformningen av fortifikatoriskt skydd av myndighetens anläggningar. Av utskottets senaste behandling av frågan (bet. 2013/14:FöU9) framgick att utskottet förutsätter att det är Försvarmakten själv som beslutar om vilken grad av skydd som är nödvändig för att försvaret ska kunna leva upp till de krav på operativ förmåga som statsmakterna ställer.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motion 2014/15:348 (M) om Bromma flygplats har utskottet tidigare pekat på att det finns ett militärt behov av ett flertal civila flygplatser, företrädesvis de statliga, för t.ex. basering av incidentberedskap, flygövningar, alternativ flygplats och ett behov ur beredskapssynpunkt samt att det kan finnas ett civilt intresse för vissa flygplatser ut ett krisberedskapsperspektiv. Utskottet kan vidare konstatera att riksdagen har riktat ett tillkännagivande till regeringen om att den tydligt ska ta ställning till och agera för att Bromma flygplats inte läggs ned. Riksdagens uttalande till regeringen innebär att det för närvarande inte finns något behov av någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida med anledning av den aktuella motionen. Utskottet anser därför att det i nuläget inte finns behov av att bifalla motionen.

När det gäller frågan om att etablera lågprisflyg på Ärna flygplats konstaterar utskottet att Högsta förvaltningsdomstolen den 28 oktober 2014 fäst slog att regeringens beslut om att tillåta att kommersiellt linjeflyg vid Uppsala flygplats, Ärna skulle stå fast. Tillstånd finns således att bedriva både militär och civil flygverksamhet, inklusive kommersiellt linjeflyg. Utskottet anser att det för närvarande inte finns anledning att tillstyrka motion 2014/15:1369 (MP).

Frågan om vindkraft och skydd av Bas 90-systemet har vid tidigare tillfällen riksdagsbehandlats. Utskottet gör ingen annan bedömning än tidigare och avstyrker motionerna 2014/15:2961 (SD) yrkande 67 och 2015/16:3218 (SD) yrkande 76.

Utskottet förutsätter i likhet med tidigare riksdagsbehandlingar att Försvarmakten och övriga relevanta försvarsmyndigheter vidtar nödvändiga åtgärder för att skydda ledningscentraler och andra strategiskt viktiga mål. Riksdagen bör för närvarande inte vidta några åtgärder med anledning av motionerna 2014/15:2961 (SD) yrkande 38 och 2015/16:3218 (SD) yrkande 45.

Översyn av systemet Prio

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om en översyn av systemet Prio.

Jämför reservation 9 (SD).

Motionerna

I motionerna 2014/15:2961 och 2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) begärs att regeringen bör utreda ett eget system för Försvarsmaktens redovisning av kostnader och vinster (yrkande 44 respektive yrkande 56). En oberoende översyn av systemet Prio skulle, enligt motionärerna, kunna peka på vad som måste förbättras. Om bedömningen görs att systemet Prio bör ersättas av ett eget system bör detta ske snarast.

Bakgrund

I syfte att förbättra den interna styrningen och kontrollen har Försvarsmakten investerat i affärssystemet Prio. Systemet innebär att ett samlat resurs- och ekonomiledningssystem har införts för hela myndigheten. Systemet är nu i drift och endast ett s.k. införandesteg av totalt sex återstår innan det är slutligt genomfört.

I regeringens budgetproposition för 2016 konstateras att införandet av Prio har krävt mycket arbete, vilket bl.a. har inneburit en belastning på förbanden. I regeringens försvarspolitiska inriktning (prop. 2014/15:109) understryker regeringen att det är av stor vikt att de investeringar som har gjorts nu tas till vara som en del i förbättringarna av Försvarsmaktens och Försvarets materielverks interna styrning och kontroll.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att det är viktigt att ta till vara de stora investeringar som har gjorts i Prio, både i ekonomiskt avseende och i termer av belastning på organisationen. Utskottet förutsätter dessutom att regeringen följer Försvarsmaktens arbete med att ta till vara investeringar som har gjorts för att förbättra intern styrning och kontroll.

Utskottet avstyrker därför motion 2014/15:2961 (SD) yrkande 44 och 2015/16:3218 (SD) yrkande 56.

Försvarsmaktens uniformer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ändrade bestämmelser när det gäller Försvarsmaktens uniformer.

Jämför reservation 10 (SD).

Motionen

I motion 2014/15:1240 begär motionärerna Jeff Ahl m.fl. (SD) att lagstiftningen ska ändras så att synliga religiösa eller politiska symboler på uniformen förbjuds i Försvarsmakten. Motionärerna konstaterar att Försvarsmakten inte ska företräda särintressen eller olika grupperingar i samhället och att uniformens fördel är att den är neutral och stärker gemenskapen mellan dem som bär den. Religiösa eller politiska symboler på uniformen försvårar enligt motionärerna bl.a. verksamheten logistiskt.

Bakgrund

I Reglemente för uniformsbestämmelser i Försvarsmakten (Unibest FM 2015) finns anvisningar som gäller för all personal som bär Försvarsmaktens uniformer. Försvarsmaktens uniformer får endast sättas samman och bäras i enlighet med dessa bestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Försvarsmakten har beslutat om anvisningar som gäller för myndighetens uniformer. Utskottet anser att det i dagsläget inte finns anledning att vidta några åtgärder med anledning av motion 2014/15:1240 (SD). Därmed avstyrker utskottet motionen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstagande har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlats i reservationen.

1. Grundorganisatoriska frågor m.m., punkt 1 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2014/15:2096 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (SD) och
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 28–31, 59–61, 71, 72
och 75 samt
avslår motion
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 52–54, 64 och 66.

Ställningstagande

Vi anser att det finns ett behov av att återinföra militära skyddsområden. Främmande makt kan redan i dag inhämta information om vatten- och bottenförhållanden i zoner som tidigare har varit militära skyddsområden. Militära skyddsområden bör därför skyndsamt återinföras.

Dessutom anser vi att sju mekaniserade brigader successivt bör sättas upp i Eksjö, Skövde, Gävle, Revinge, Boden, Strängnäs och Visby och att en stadsskyttebrigad bör sättas upp i Kungsängen. En marinbas öst, en marinbas väst och ett marindetachment Härnösand och Fårösund bör vidare etableras under 2020. Vi anser vidare att infrastrukturen inte får förstöras ytterligare så att ett upprättande av mekaniserade brigader med basering i Falun, Östersund, Örebro, Uddevalla, Sollefteå, Kristianstad, Borås, Linköping och Umeå samt en skyttebrigad i Göteborg försvåras.

Enligt vår mening bör Upplands flygflottilj, F16, inrättas under 2020 med två nya Gripendivisioner för att stärka luftförsvaret av huvudstaden. Sverige bör delas in i åtta militärområden på mark samt fyra militärområden (marinkommandon) till havs. Varje militärområde bör vidare delas upp i ett antal försvarsområden, och varje försvarsområde bör i sin tur delas in i ett antal närskyddsområden. Vi anser dessutom att fem reducerade amfibiebrigader

successivt bör sättas upp med basering i Vaxholm, Karlskrona, Gotland, Älvsborg och Visby.

Detta bör ges regeringen till känna.

2. Övnings- och skjutfält, punkt 2 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:944 av Jesper Skalberg Karlsson (M) och

avslår motionerna

2014/15:1170 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S) och

2014/15:1815 av Carl-Oskar Bohlin (M).

Ställningstagande

Tofta skjutfält är sedan 2010 det enda kvarvarande militära skjutfältet på Gotland. I dag får Försvarsmakten med gällande miljötillstånd endast nyttja den norra delen av skjutfältet för skarp övning under totalt 125 dagar per år. Det innebär en kraftig begränsning av Försvarsmaktens möjligheter till övning och bedöms inte tillräcklig mot bakgrund av den kommande ökade militära aktiviteten på Gotland. Vi anser mot denna bakgrund att nödvändiga investeringar bör göras i bl.a. infrastruktur och logement. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Övnings- och utbildningsverksamhet , punkt 4 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 62 och 65 samt

avslår motion

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 28, 57 och 71.

Ställningstagande

Vi anser att brigaderna fr.o.m. 2019 ska genomgå krigsförbandsövningar minst vart åttonde år.

Vidare anser vi att utbildningen av fallskärms- och Lapplandsjägare bör återupptas. Enligt vår mening innebär det att Fallskärmsjägarskolan bör återinrättas i Karlsborg, att Norrlandsjägarna i Arvidsjaur bör fortsätta att utbilda soldater samt att Lapplandsjägarna i Kiruna bör återuppta sin utbildning. När Lapplands jägarregemente är återupprättat ska ett gränsjägarförband utbildas. Vidare anser vi att kustjägare bör fortsätta att utbildas för att krigsplaceras i amfibiebataljonerna.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

4. Internationella insatser och operationer, punkt 5 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 24 och
avslår motion

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi anser att utlandsstyrkan ska ha en mindre summa tillgänglig för att hjälpa lokalbefolkningen i de områden där Sverige bevarar och skapar fred. Syftet är att visa att de svenska soldaterna är vänligt sinnade och därigenom skydda soldaterna men även att gynna dialogen med det lokala civila samhället.

Detta bör ges regeringen till känna.

5. Materiel- och anskaffningsfrågor, punkt 6 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 10, 60 och 61,
2015/16:2824 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 6,
2015/16:3065 av Mikael Jansson och Robert Stenkvist (båda SD) och
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 74 och
avslår motionerna
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 65 och 74 samt
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 67, 68 och 73.

Ställningstagande

Vi anser att luftförsvaret bör återintegrera ett taktiskt radiosystem (Taras) för att ett eget Länk 16-liknande nät ska kunna realiserars. Inom detta nät ska det vara möjligt att välja mellan nationellt krypto eller Natokrypto.

Vi anser dessutom att hemvärnets fordonspark bör förnyas så att terrängbil 11, 13 och 20 kan fhasas ut samt att hemvärdnet bör förses med granatkastare, pansarvärnsrobot och brolägningsförmåga.

Vidare anser vi att Försvarsmakten bör köpa tillbaka miniubåten Spiggen för att den antingen kan bli övningsobjekt eller för att kunna placera den på lämpligt museum.

Detta bör ges regeringen till känna.

6. Försvarsindustrifrågor, punkt 8 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 33 och 34 samt
avslår motion

2014/15:1973 av Annika Lillemets m.fl. (MP).

Ställningstagande

Vi anser att forsknings- och utvecklingskapital bör riktas mot områden där den svenska försvarsindustrin redan är framgångsrik. Sverige bör enligt vår mening i vissa fall återta kravet på offset (motköp) i syfte att gynna svenska små och medelstora företag.

Dessutom anser vi att strävan ska vara att försvarets försvarsmateriel i framtiden ska utvecklas i Sverige, för sig självt eller i samarbete med andra när det gäller nationella säkerhetsintressen eller när vi har särskilda produktionskompetenser.

Vi anser att detta bör ges regeringen till känna.

7. Försvarsindustrifrågor, punkt 8 (V)

av Stig Henriksson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2014/15:1973 av Annika Lillemets m.fl. (MP) och
avslår motion
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 33 och 34.

Ställningstagande

Jag anser att en reglering av och insyn i försvarsindustrins motköpsaffärer bör realiseras. Eftersom försvarsindustrins motköpsaffärer har betydande samhällspåverkan är det enligt min mening lämpligt att regeringen tar initiativ till att utreda frågan om motköp och dess konsekvenser samt presenterar förslag som reglerar industrins användande av dessa motköpsupplägg. Detta bör ges regeringen till känna.

8. Försvarsmaktens anläggningar och infrastruktur, punkt 9 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 45 och 76 samt
avslår motionerna
2014/15:348 av Mikael Cederbratt m.fl. (M) yrkande 3,
2014/15:1369 av Niclas Malmberg (MP) och
2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 38 och 67.

Ställningstagande

Vi anser att vindkraft inte ska tillåtas inom en radie på fyra mil runt de gamla Bas 90-flygplatserna då de kan komma att återaktiveras med tanke på det nya säkerhetspolitiska läget. Dessutom anser vi att ledningscentraler och andra strategiskt viktiga mål ska lokaliseras i bergrum eller på annat sätt skyddas genom spridning och sekretess.

Detta bör ges regeringen till känna.

9. Översyn av systemet Prio, punkt 10 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 56 och
avslår motion

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 44.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör utreda ett eget system för Försvarsmaktens redovisning av kostnader och vinster. En oberoende översyn av systemet Prio skulle kunna peka på vad som måste förbättras. Om bedömningen görs att systemet Prio bör ersättas av ett eget system bör detta enligt vår mening ske snarast.

Vi anser att detta bör ges regeringen till känna.

10. Försvarsmaktens uniformer, punkt 11 (SD)

av Mikael Jansson (SD) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:1240 av Jeff Ahl m.fl. (SD).

Ställningstagande

Vi anser att lagstiftningen bör ändras så att synliga religiösa eller politiska symboler på uniformen förbjuds i Försvarsmakten. Försvarsmakten ska enligt vår mening inte företräda särintressen eller olika grupperingar i samhället, och uniformens fördel är att den är neutral och stärker gemenskapen mellan dem som bär den.

Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:348 av Mikael Cederbratt m.fl. (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen på ett grundligt sätt måste utreda vilka konsekvenser en nedläggning av Bromma flygplats skulle få för landets försvar och beredskap.

2014/15:1170 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Älvdalens skjutfält.

2014/15:1240 av Jeff Ahl m.fl. (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen att förändra lagstiftningen så att synliga religiösa eller politiska symboler på uniformen förbjuds i Försvarsmakten.

2014/15:1369 av Niclas Malmberg (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Försvarsmakten ska avbryta samarbetet med privata aktörer om att etablera lågprisflyg på Ärna.

2014/15:1815 av Carl-Oskar Bohlin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att utveckla verksamheten vid Älvdalens skjut- och övningsfält.

2014/15:1973 av Annika Lillemets m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en reglering av och insyn i försvarsindustrins motköpsaffärer.

2014/15:2096 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra militära skyddsområden.

2014/15:2961 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att luftförsvaret bör återintegrera ett taktiskt radiosystem (Taras) för att realisera ett eget Link 16-liknande nät, där vi sedan kan välja nationellt krypto eller Natokrypto (avsnitt 11).
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utlandsstyrkan ska ha en mindre summa tillgänglig för att hjälpa lokalbefolkningen (avsnitt 5.1).
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att brigaderna ska genomgå krigsförbandsövningar (KFÖ) vart sjätte år (avsnitt 5.6).
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att forsknings- och utvecklingskapital ska riktas mot områden där den svenska försvarsindustrin redan är framgångsrik (avsnitt 6.8).
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att strävan ska vara att försvarets försvarsmateriel i framtiden utvecklas i Sverige, för sig självt eller i samarbete med andra, när det gäller nationella säkerhetsintressen eller när vi har särskilda produktionskompetenser (avsnitt 6.9).
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ledningscentraler och andra mål som är högvärdiga för fienden ska finnas i bergrum eller skyddas på annat sätt (avsnitt 7).
44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att utreda ett eget system i stället för SAP-baserade PRIO, för kostnader och vinster vid ett byte och möjliga vinster i funktion (avsnitt 8.3).
52. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sju mekaniserade brigader successivt bör sättas upp med basering i Eksjö, Skövde, Gävle, Revinge, Boden, Strängnäs och Visby (avsnitt 9.4).
53. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en stadsskyttebrigad ska sättas upp i Kungsängen med ansvar för huvudstadens värn (avsnitt 9.4).
54. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att infrastruktur inte får förstöras ytterligare så att det försvårar ett senare upprättande av mekaniserade brigader med basering i Östersund, Örebro, Uddevalla, Sollefteå, Falun och Kristianstad samt en stadsskyttebrigad i Borås/Göteborg (avsnitt 9.4).
57. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildningen av fallskärms- och Lapplandsjägare ska återupptas (avsnitt 9.7).
60. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hemvärnets fordonspark bör förnyas så att terrängbil 11, 13 och 20 kan fasa ut (avsnitt 9.12).

61. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hemvärnet bör förses med granatkastare, pansarvärnsrobot och broläggningförmåga (avsnitt 9.12).
64. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en marinbas öst bör sättas upp 2017 och en marinbas väst, marindetachment Härnösand, och ett marindetachment Fårösund 2018 (avsnitt 10.7).
65. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Torped 45 bör uppgraderas (avsnitt 10.9).
66. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att F 16 bör sättas upp 2018 med två nya Gripendivisioner för att stärka luftförsvaret av huvudstaden (avsnitt 11.3).
67. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vindkraft inte ska tillåtas inom en radie på fyra mil runt de gamla Bas 90-flygplatserna eftersom de kan vara aktuella att återaktivera i det nya säkerhetsläget (avsnitt 11.5).
71. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det från 2017 bör genomföras tre veckors krigsförbandsövningar (KFÖ) varje år med en brigad, varvid värnpliktiga och GSS/T kallas in (avsnitt 15).
74. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nio helikopter 10 bör överföras från försvaret till Kustbevakningen (avsnitt 16.3).

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:944 av Jesper Skalberg Karlsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra nödvändiga investeringar i bl.a. infrastruktur och logement på Tofta skjutfält och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2172 av Hans Wallmark m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges tillgång till långräckviddiga bekämpningssystem ska vara en prioriterad materiefråga kommande mandatperiod och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2824 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Försvarmaktens broläggningförmåga och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om militära övningsfält och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3065 av Mikael Jansson och Robert Stenkvist (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarsmakten bör köpa tillbaka HMS Spiggen för att den antingen kan bli övningsobjekt eller finna en bra museal placering, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utlandsstyrkan ska ha en mindre summa tillgänglig för att hjälpa lokalbefolkningen (avsnitt 5.1) och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige geografiskt bör delas in i åtta militärområden på mark (avsnitt 5.4) och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige geografiskt bör delas in i fyra militärområden (marinkommandon) till havs (avsnitt 5.4) och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje militärområde bör delas in i ett antal försvarsområden (avsnitt 5.4) och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje försvarsområde bör delas in i ett antal närskyddsområden (avsnitt 5.4) och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ledningscentraler och andra mål som är högvärdiga för fienden ska finnas i bergrum eller skyddas på annat sätt (avsnitt 7) och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att utreda ett eget system i stället för SAP-baserade PRIO, för kostnader och vinster vid ett byte och möjliga vinster i funktion (avsnitt 8.6) och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sju mekaniserade brigader successivt bör sättas upp med basering i Eksjö, Skövde, Gävle, Revinge, Boden, Strängnäs och Visby (avsnitt 9.2) och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en stadsskyttebrigad ska sättas upp i Kungsängen med ansvar för huvudstadens värn (avsnitt 9.2) och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att infrastruktur inte får förstöras ytterligare så att det försvårar ett senare upprättande av mekaniserade brigader med basering i Falun, Östersund, Örebro, Uddevalla, Sollefteå, Kristianstad, Borås,

- Linköping, Umeå och Uddevalla samt en stadsskyttebrigad i Göteborg (avsnitt 9.2) och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brigaderna ska genomgå krigsförbandsövningar (KFÖ) minst vart åttonde år (avsnitt 9.2) och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildningen av fallskärms- och lapplandsjägare ska återupptas (avsnitt 9.5) och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hemvärnets fordonspark bör förnyas så att terrängbil 11, 13 och 20 kan fasa ut (avsnitt 9.10) och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hemvärdet bör förses med granatkastare, pansarvärnsrobot och broläggningförmåga (avsnitt 9.10) och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fem reducerade amfibiebrigader successivt bör sättas upp med basering i Vaxholm, Karlskrona, Gotland, Älvsborg och Visby (avsnitt 10.3) och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Marinbas Öst, Marinbas Väst, Härnösands marindetachment och Fårösunds marindetachment sätts upp 2020 (avsnitt 10.6) och tillkännager detta för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Torped 45 bör uppgraderas (avsnitt 10.8) och tillkännager detta för regeringen.
74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att luftförsvaret bör återintegrera ett taktiskt radiosystem (Taras) för att realisera ett eget Link 16-liknande nät, där vi sedan kan välja nationellt krypto eller Natokrypto momentant (avsnitt 11) och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att F 16 bör sättas upp 2020 med två nya Gripendivisioner för att stärka luftförsvaret av huvudstaden (avsnitt 11.2) och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vindkraft inte ska tillåtas inom en radie av fyra mil runt de gamla Bas 90-flygplatserna eftersom de kan vara aktuella att återaktivera i det nya säkerhetsläget (avsnitt 11.4) och tillkännager detta för regeringen.